

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpíacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petőli
soronként 5 kr-ával
számítatnak.

Folytassuk a munkát.

— április 6.

Ha a munka után édes a nyugalom, ugy a munka is jobban esik pihenés után. Az ünnepi szüneteket az egész vonalon szorgos hétköznapok váltják föl, mert a tenni való mindenütt összetorlódott. A tavasz próbára teszi a hosszú tél folyamán elszibadt idegeket. Az általános megmozdulásban a társadalmi tevékenység is kedvet kap. A törvényhozás pedig ugyancsak siessen, hogy a határidőket megtarthassa,

A képviselőház ma föl is vette tevékenységének fonalát. A költségeloirányzat tárgyalása van napirenden, ennél is éppen a földmivelési tárca, a mely agrikultur államunkat legszélesebb körökben érdekli. — Darányi, a legnépszerűbb miniszterek egyike, bizonyára követi Hegedüs kollégájának jó példáját s előadja földmivelésügyi politikáját. Lesz szó a földbirtokviszonyokról, telepítésről, parcellázásról, mezőgazdasági iparról, munkásviszonyokról, hitelszövetkezetekről, érdeképviseletről, az állategészségügy államosításáról és még sok mindenről,

a miknek nagy része évről-évre visszatér, vagy állandóan ott lebeg a hírlapirodalom és a közvélemény vizei fölött.

És a mikor így az egyes miniszterek lajstromát végighallgatjuk, önkéntelenül arra gondolunk, hogy azok részben a társadalom bűnlajstromát képezik. Mert ha társadalmunk életrealóbb volna a kezdeményezésben s kitartóbb a kivitelben, azok a miniszteri lajstromok évről-évre nem szaporodnának, hanem fogynának. Sok van azokban olyan, a mit a magunk emberségéből, még több, a mit állami támogatással ugyan, de társadalmilag is megtehetnénk. Legjobban tudja ezt maga a kormány, a mely egy cseppet se örül annak a nagy hatalomnak és befolyásnak, a melyre renyhe társadalmunk támaszkodni akar. — ugyanazért minden miniszteri programnak az a refrainje, hogy „segíts magadon és Isten is megsegít.“ Nem értjük az ellenzéki vádakat, a melyek folytonos hatalmi törekvéseket emlegetnek. Hiszen ellenkezőleg, mi minden érdemlegesebb miniszteri nyilatkozatban azt látjuk, hogy veres fonal gyanánt vonul végig rajtuk a társa-

dalmi és önkormányzati tevékenység serkentésének igyekezete. — Hogy csak az új kormányt vegyük, ily értelemben beszéltek eddig Széll és Hegedüs. Ez pedig épp az ellenkezője annak, a mivel az ellenzék vádol.

Sietünk megjegyezni, hogy a hiba nem kizárólag társadalmunkban, hanem viszonyaink és tulajdonságainkban is van. Társadalmunk olyan, a milyenné neveltük. Meglátszik rajta az egyoldalúság, a tulságos politizálás. Ennek pedig az éles pártoskodásban s a parlament eddigi magatartásában van az oka, a mely az ellenzéki közjogi viták nyomása alatt kénytelen volt a közönség mindennapi érdekeihez közelebb álló kérdéseket tartani előtérben, a mi aztán a társadalomra se maradhatott káros visszahatás nélkül.

A viszonyoknak a béke jegyéből kiindult változását tehát azért is üdvözölhetjük, hogy ez nemcsak a parlament, hanem ebből kifolyólag a társadalom működési irányát is egészségesebb, üdvösebb ezélok felé tereli.

A törvényhatóságoknak itt a

TÁRCZA.

Betörő-palánták.

Sovány, sápadt arezu, közpolgári asszony áll a rendőr kapitány asztala elé:

— A fiamra volna panaszsom . . .

— Már megint?

— Már megint — sóhajt az asszony. Maradt még két szép tajtékpipa az uram után, ezüst kupakkal, hát azt ellopta az éjjel. Meg is szökött vele.

— Hát jól van — mondja a panaszra a kapitány. A pipák még ma megkerülnek, mert azok már bizonyosan valamelyik zálogházban vannak. De a gyereket ne is várja addig, amíg a pénzben tart. Isten tudja csak, melyik csalitban kártyázik az most a határban a többivel. Majd ha elénk akad, megfogjuk és haza küldöm.

— Jaj, tekintetes uram — riad föl az asszony — ha Istent ismer, csak haza ne küldje.

— Hát hova küldjem? — kérdezi amaz.

A javító intézetbe tessék küldeni. Akármeddig ott legyen.

A kapitány keserűen mosolyog. A javító intézetbe tessék küldeni — hány-szor hallja e mondást anélkül, hogy te-

hetne e kérdésben valamit. Az egész országban csak egy javító intézet van s maga ez a város tudna adni egy intézetre való kölyköt. Ő tudja nagyon jól, a legjobban, hogy mi gondot adnak ez istentől elrugaskodottak. Ő tudja, hogy hány kétségbeesett szülő kéri, hogy vinnék a fiát valahová, hogy ne lophatna és ne rabolhatna, azonban vinni nem lehet, mert nincs hova.

— Majd megpróbáljuk — mondja az asszonynak. Majd, ha megfogtuk a gyereket, a polgármester urral beszéljen. Hátha el lehet küldeni.

Az asszony, ugy kapaszkodva ebbe a háthába, mint ahogy a mindenkitől elhagyatott ember az imádságba fogódzik némi kis vigasszal megy haza. Hogy — hátha?

* * *

Ha az államnak nincsen annyi pénze, hogy mindenüvé iskolákat állítson, ahova kellene, az baj, mert így több ember marad tudatlan, mint amennyi amugy maradt volna. Ha az államnak nincsen annyi pénze, hogy mindenüvé javító intézeteket állítson, ahova kellene, ez körülbelül még nagyobb baj, mert így sokkal több betörő- és gyilkos-palánta marad, mint amennyi „szükséges“ volna, legalább ha akarjuk, ha nem: van. Van belőle mindenütt a világon s e tekintet-

ben lutri az élet, hogy én leszek-e az, vagy te, hogy engem lopnak-e meg, vagy téged. Rendszerint azt szokták meglopni, akitől van mit, ily módon a meglopás a vagyonos osztály betegsége, amit azonban már a gyilkosságra nem lehet elmondani, mert sokkal több emberhalál történik egy forintért, mint amennyi százezer forintért történik.

Az efajta bűnösökről körülbelül el lehet mondani, hogy nincsen lelkük. Mert nem neveltek beléjük, mert a legtöbbje ilyen csavargókból származik, mint amilyent ez az asszony itt panaszolt. Ne tessék hinni, hogy csak egy eset ez, ezé az asszonyé, mert van ilyen több, illetve, van ilyen sok. E gyerekek hazulról az utcára jutnak és azon élnek, lopdosnak, terek padjain, ligetekben hálnak, télen gulibákat, vermeket keresnek föl, szóval tökéletesen vadon élnek. Számuk egyre szaporodik, itt van belőlük bizonyosan vagy ötven, ha nem több, mert a gyerekek egy részére csodálatoskép hat az ilyesmi, aminthogy például „betyárt“ játszani is minden gyerek szeret. Így elesalják egymást: a csizmadiainast, akinek nem izlik a mesterség, mert talán rosszul is bánnak vele; a tenulót, akinek nem tetszetős az iskola, egyformán magukhoz édesgetik s azután egyheti bódorgás tökéletesen elég, hogy a gyerekből elzüllött alak váljek, aki már nem

Kitűnő orvosi észleletek alapján immár dönthetetlenül meg van állapítva, hogy a

Ferencz József keserűvíz

szerencsés összetételénél fogva, az egyedül tartós hatása és kellemes ízű hashajtószert. A régi hírnevű Ferencz József keserűvizet mindenütt árusítják.

társadalmi tevékenység élesztése körül nyílik szép és közhasznú feladatuk. Az önkormányzati szervek alkothatják leginkább azokat a decentralizált jegezedési pontokat, a melyek az erőket tömörítik, beosztják és mozgatják. De a feladatuknak csak úgy felelhetnek meg, ha az állami közigazgatás terheitől megszabadulnak s igazán önkormányzati működést fejthetnek ki a köztevékenység egész vonalán, kulturális, ipari, gazdasági és kereskedelmi téren egyaránt. — Ezért a közigazgatás rendezése nálunk nemcsak adminisztrációs, — hanem sokkal fontosabb közgazdasági és államszervezési kérdési is. Mert a konszolidáció ügye, a mely nálunk a nemzeti egység szempontjából is elsőrendű kérdés, csak úgy haladhat, ha minden erő és tényező kilép a szunynyadásból s aktíven tölti be a maga helyét.

Ma mindenkit a komoly tettvágy lelkesít s ha valaha, úgy most az ideje, hogy üssük a vasat s komoly elhatározással, kitartó erővel — folytassuk a munkát.

— **Uj főispán.** A hivatalos lap mai száma a következő legfelső kéziratot hozza:

Jurkovics Péter alispánt Szerém vármegye és Zimony város főispánjává ezennel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1899. márczius 28.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Cseh Ervin, s. k.

Gr. Khun-Héderváry Károly, s. k.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 6.

Tíz napi vakációja volt a t. Háznak. S a békeesség nagy szélesendjében olyan mélyen elszenderült a politika — hogy már szinte nehezen lehetett újra felköltetni.

Nagy lassan gyülekeztek a képviselők, tíz órákor még alig egy két ember diskurált a folyosón a husvéti élményekről.

— Pihenés után nehéz a munka! Konstatálták és látszott, hogy nagy immelámmal, kevés érdeklődéssel fogják folytatni a budget-vitát ott, a hol vakáció előtt elhagyták, — a földmívelési tárczánál.

Féltizenegykor voltak annyian, hogy Perezel elnök az ülést megnyithatta. Elnöki előterjesztés volt bőven, de apátiával fogadta őket a Ház. Ugy látszik, hazafelé szállnak vissza a gondolatok, a husvéti piros tojásokra.

A három bejelentett új mandátum sem keltett visszhangot; pedig nevezetes mandátumok: Széll Kálmán szentgothárdi, Hegedüs Sándor kolozsvári és Ugron Gábor szilágysomlyói megbízó levele.

Nem éljeneztek meg egyiket se.

Majd Papp Elek beszélt a függetlenségi párt padjairól a földmívelési tárczáról, alaposan, nagy igyekezettel bírálva a tárcza minden ágát. Nem fukarkodott az elismeréssel Darányi iránt, de — a Ház idejével sem, mert két órahosszat taglalta a tárczába tartozó ügyeket.

A beszéd alatt érdekes esemény volt: Ugron Gábor megjelent a házban, mint választott képviselő.

Mondhatni, feltűnő csöndesen történt ez a bevonulás. A folyosón mindössze egy baráti hang mondott félénk éljént Ugron Gábor megjelenésekor, a teremben pedig senki meg se mozdult, mikor Ugron régi helyét a szélsőbaloldal harmadik padjában elfoglalta. Zavartalanul olvashatott el egy csomó levelet. Csak később fordult hozzá Kossuth s több függetlenségi meg Horánszky Nándor és üdvözlőték csöndesen, kézzsoritással.

Papp Elek szónoklata után „szűzbeszéd“ következett. Bauer Antal, a kormánypárt szimpatikus fiatal tagja, formás ügyes beszédet mondott, mely meglepő gazdasági szakismeretekről tanuskodott. A szónok számos gazdasági kérdéstről eredeti, üdvös indítványokkal lépett elő. Beszédét sűrű, élénk helyesléssel kísérte a jobboldal s végül megéljenezte a szónokot.

Tíz perc szünetet adott erre Perek elnök.

Az érdeklődés mélyen a zérus-fok alá szállott a szünet után, a mikor Benyovszky Sándor, a szelíd függetlenségi gróf mondotta el a maga beszédét, elpanaszolva esendesen gazdasági helyzetünk szomorú állapotát.

Mára hirdették volt a függetlenségi Thaly Kálmán interpellációját a Hentzi-szoborról. De az is elmaradt, bár az ősz kurucz megjelent a Házban. Helyette bejelentették a néppárti Kálmán Károly interpellációját, a nagyescütörtöki istentiszteletek dolgában.

A hozományról.

Irta: Dési Géza dr.

(Folyt. és vége.)

Szinte humorosan hangzik mindez s kacagni lehetne fölülte, ha nem volna oly keserűen igaz és oly szivettépően szomorú!

Ugy elnézem sokszor azt a guerilla harczt, a melyet parthiek vadászatában folytatnak, látom azt a jobb ügyhöz méltó, lapkadatlan buzgalmat, azt a sívár, lelketlen, szivtelen versengést — és elszorul a szívem.

Megfigyelem, mint viselkedik a mindkét nembeli ifjuság, társaságokban, bálokon, értek minden mosolyt, tekintetet, mozdulatot, előre megtudom mondani, hogy ki lesz körülrajongva, látatlanul is kitalálom, kit ünnepeltek, ki körül sereglettek, a távolból is hallom kivel mit beszélnek.

Es hallgatom, hallgatom sokszor azokat a cynikus tárgyalásokat, mint beszélnek a haza reményei a hazasságról, összeszorul az öklöm és a szívem és ir-

csak lop, hanem alkalom adtán bieszkázik is. Elettük vagy az utcza, vagy a rendőrségi börtön, ahol még tanulnak az idősebb csavargóktól. A törvényszékhez is eljutnak, ha a rendőrség valami lopásért elfogta őket, de ez a vizsgálati fogság, csak egy vagy két napig tart, a végtagyalás idejéig ismét az utczára kerülnek. Mint akkor is, ha a büntetést kiülték.

Közben növekednek és valami hosszasan kár volna fejtegetni, hogy mi lesz belőlük. Emberek, a kik a bűnből élnek, mert hiszen nem is tudnak máshoz. A néphumor a „tolvajpalánta“ nevet adta nekik már régen. El nem igen pusztul közülök csak egy is, megedződnek az a nyomoruságos életükben, pedig van aki egy kabátban ing nélkül huzza ki ő telet. Milyen szánalmas alakok! Itt egy vad, morcos fej, olyan lapos homlokkal, hogy a bozontos hajtól alig látszik belőle valami, amott egy fehérarcu, kékszemű uri fiú, az egész gyerek tiszta intelligencia még a rongyokban is. De azért egyforma bűnért, lopásért állnak a rendőrbíró előtt, a különbség kettőjükben csak az, hogy a tatárfejű gyerek konokul tagad s legföljebb a maga lopását ismeri be nagy dűnnyögések után, emez pedig az első szóra bevallja a bűntársakat is, a Marcsit, a Jancsit, az Imrét.

A rendőrségnek sok baja van velük, mert a lopásban rendkívül ügyesek. És jól el is tudnak bujni. Ennivalófélét ha

lopnak, azzal nem kerülnek kézre, más dolgoknál már gyakrabban, mikor a lopott holmit értékesíteni próbálják. Elvisznek mindent, a mit csak lehet. Posta-hivatalban, adóhivatalban ólálkodnak, hogy zsebelhessenek. Piaczokon a kocsi-ról emelik el a mit lehet, éjjel pedig a külvárosi házak alacsony kerítéseinek másznak be. Történt már, hogy közülök olyan bandát is fogtak el, a mely maga készítette barlangban lakott, ahol élelmiszerek, főzőedények, még könyvek is voltak: ezeket mind úgy lopkodták össze. Meglátnak mindent, a hol valamit szerezni lehet. Nemrég egy katonai irattár föl-emeleti ablakait nyitva hagyták éjjelre hogy szellőzzön a sok dohos akta... Ezt azonnal észrevették, s egymás háttára másztak s elloptak egy csomó aktát, hogy eladják a hentesnek, aki szalonnát csomagolt a mozgósítási parancsokba.

Furfangjaik nagyon számosak, annál is inkább, mert akad köztük nem egy, a ki már öt-hat éve éli ezt a nyomorult életet. Végtelenül elszomorító, mikor éves gyerekekről azt mondja a hivatalos: régi ismert szokásos tolvaj. Még szomorubb, hogy az egész magyar államnak ellenük semmi más fegyvere nincsen, mint a börtön s az egyetlen javító intézet, a melyet egy nagyobb város ilyen elzülöttjeivel be lehetne népesíteni. Egy ilyen intézet egy ország részére, ez ugyanesak kevés. És ki tudná megmondani, hogy hány ilyen elzülött gyerek

van az országban? És mi lesz ezeknek a sorsuk, mivé növekednek föl? A felelet könnyű: minden lesz belőlük, csak becsületes ember nem. A jövőbe betörői, rablói és gyilkosai ezek, kiket erre a czélra különben már nevelni sem lehetne, mint ahogy most nevelődnek, már is dolgot adnak bíróságnak, börtönnek s még védelmül elő is hozhatják, hogy mit tehetnének ők egyebet, mikor egyebet nem tanultak. A genfi ügyvéd Luceheni védelmében enyhítő körülményül hozta föl az olasz alsóbb néposztály tökéletes erkölcsi züllöttségét.

Nálunk a praeventiv módszert, a mely a bűnök megtorlásánál előbbre helyezi a bűnök elkövetésének megelőzését, a sarkon álló rendőrpóst és az országutat járó esendőrjárat képviseli. (Már régebben az a csongrádi főbíró, a ki minden juhászt, mielőtt szóba állt vele, tizenkettőig vágatott: mivelhogy bizonyosan megérdemli.) Így a gyerekeknek sines más nevelő-intézete, mint a börtön, a mely pedig hogy miként nevel, arra elég példa az a néhány bűnpör, melynek vádlottjai éppen ott tanulták meg a bankóhamisítást. A nyugaton az államok már régebben foglalkoznak a dologgal: a praktikus angol külön hajókat tart erre a czélra, ahol az elzülött gyermekekből haditengerészete számára katonákat nevel. Eléggé szigorú ötlet, de mégis csak jobb, mintha Londonban hagyná őket betörőknek. De van más módszer is, a dolog-

tózzal
lagból?
És
a leguj
lagnak
Hat van
renesétl
ság, sz
— mit
koronáz
hölgyek
meg se
még bü
— s ha
nagy v
lemre n
róla a
ról szo
mondan
kár érte
ban esz
képvisel
tény...
Pr
beszélt.
befejezt
szerre
igy szól
kár érte
hát véte
„nem v
Biz
a mai v
S
szállani
mondják
kinevetil
azt mon
vásárolj
dogságo
An
tettet, m
— de té
hogy va
ság a vi
Az
tudnak
A
előre, m
több kér
A
fogalom,
házak, a
nek, mer
a kiadá
házakban
játékok,
veszünk,
de aligh
Die
dologház
ben. Ott
ki annak
alakokat
távol a v
A
Az oda
mét, lak
bocsátják
kapja. Ig
azonnal,
vasárnap
dologház
jöhet, a
játék.
A t
Favoriten
s vasárna
berek l
rendőrség
pon van,
sem telik
Vas
tonaság
kor kato
mind kir
gozni.“

tózáttal kérdezem: mi lesz ebből a világból?!

Es oly végtelen számalommal látom a legújabb kornak, az ész teremtette világnak új típusát: a szegény leányt. Hat van e a világnak hozzáfogható szerencsétlen, boldogtalan teremtése?! Ifjúság, szellem, erkölcs, rősség, szépség, — mit ér mindez, ha szegény, ha nem koronázza be a vagyon glóriája? — A hölgyek lenéznek, az urak kerülnek, talán meg sem látják, a ki pedig nézi, esetleg még bünyösebb, mint a ki észre sem veszi — s ha mégis akad egy jó lélek a ki nagy vétké daczára is tekintetre, figyelemre méltatja, azt lesajnálja s azt mondja róla a mit bizonyos vallásfelekezet tagjairól szokás legmagasabb dícséretképen mondani, — milyen derék, sikerült leány, kár érte, hogy — szegény. Kis variációban eszembe jut erről az anekdota egy képviselőjelöltől, a ki nem volt keresztény...

Programmbeszédet tartott, csodásan beszélt, elragadta a választókat; végre befejezte, éljenzés tölté be a levegőt, egyszerű odalép hozzá egy öreg paraszt s így szól: „de gyönyörűen beszélt, igazán kár érte, hogy nem keresztény!” „miért hát vétek az?” — kérdezte a jelölt — „nem vétek, hanem nem illik.”

Bizony nem illik szegénynek lenni a mai világban.

S ha akad egy hős, aki szembe szállani az idővel és emberekkel, azt mondják reá — bolond, sajnálják vagy kinevetik, de olyan alig találkozik, aki azt mondaná, hogy egész ember, aki nem vásárolja s nem adja el pénzért a boldogságot.

Am ne higyjük, hogy a társadalom tettet, mikor így gondolkozik és beszél, — de tényleg nem tudja már elképzelni, hogy vagyon nélkül is lehetséges boldogság a világon.

Azért van ez, mert az emberek nem tudnak szegénynek lenni.

A mai életnek jelszava: gyorsan előre, minél kevesebb munkával, minél több kényelemmel!

A „Sturm und Drangperiode“ avult fogalom, minden jöjjön és legyen meg

házak, a mik még költségbe sem kerülnek, mert hoznak annyit, a mennyi rájuk a kiadás. Ugyan, ha most itt dologházakban faragtatnák azt a sok gyerekjátékot, a mit most mind a csehektől veszünk, mi kár lenne abból? Kár semmi, de alighanem haszon.

Dicsérik leginkább a belga ilyen dologházakat, de közelebb is van, Bécsben. Ott nagyon alkalmas módját találták ki annak, hogy a csavargókat és elzüllött alakokat miként tartásuk egész héten át távol a várostól.

A dologház nagyon praktikus dolog. Az oda bevitt ember megkeresi az élelmét, lakást kap és szombaton mikor elboacsátják, keresménye fölöslegét is megkapja. Igaz, hogy a legtöbb megiszsa azonnal, de ha az utczán ittasan találják, vasárnap délután már megint viszik a dologházba s onnan szombatig elő nem jöhet, amikor aztán újból kezdődik a játék.

A tizedik kerület, a félelmes hírü Favoriten a fészük, ott vasárnap délután s vasárnap éjjel az utczán hentergő embereket külön kocikkal szedi össze a rendőrség, amelynek minden embere talpon van, úgy hogy rendőri készenlétre sem telik a kaszárnyájukban.

Vasárnap éjjel a rendőrséget a katonaság segíti ki, kaszárnyájukban ilyenkor katonaság van, hogy a rendőrt mind kimehessen az utczára — „dolgogni.”

azonnal, siker, tisztelet, tekintély, jólét, dícsőség, minden egy percz alatt.

Látják, hogy érdem és siker, képesség és eredmény, munka és elismerés, jellem és tekintély nem fedik egymást, hatalom annyit tesz, mint jog, ügyesség mint tehetség, szívtelenség mint életre valóság, szívtelenség mint okosság, a hivatást felváltotta a carriére fogalma — s a mindent együtt és egyszerre ad, az a mesebeli varázsvessző: a pénz.

Tehát pénzt mindenáron, nem változtatva, holttesteken is keresztül, nem is előre, de fölfelé — kufárok töltenek be minden templomot s könyörtelenül kikorbácsolják az igazhívót.

*

Vajjon meddig fog ez tartani? Így marad és maradhat-e örökké? Korkép-e ez esupán, a mely változik s helyét új, jobb, szebb világszellem váltja fel, avagy le kell mondanunk s arra törekednünk, vajha mindez még rosszabbra ne forduljon?

Bizton mondhatjuk, nem fog örökké tartani.

Nem egyéb ez, mint az emberben levő földnek harcza a benne rejlő végtelennel. Az ember lényét örök időkre szóló bölcsességgel fejti meg a biblia, — sárból lett gyurva.

Isten lehellete csókolt belé életet. Ez a kettős természet viv benne és belőle örök harcot s a mint egyik vagy másik van felül, e szerint alakul az emberiség képe.

Keres, kutat, törekszik, próbál, vergődik, fölfedező köruttra indul, megbotlik néha az anyagban; de majd fölkel, fölészme és ismét megpillantja az eget, fölbred szunnyadó öntudata s az anyagiakon kívül majd más tisztább, magasabb eszményekben keresi és találja föl az élet czélját: a boldogságot.

Reá jön akarva, vagy akaratlanul, talán öntudatlanul, hogy eszményiség nélkül nincsen boldogság és nem élet az élet s hogy az ész önmagában nem töltheti be az űrt az ég és föld között.

Meg fogja érteni és átfogja érezni, hogy a szív egyenrangú társa az észnek. Nap és Hold újra boldog frigyben fognak

Mikor ott szolgáltam, épp a mi ezredünk adta sor szerint ezt a kiegészítést. Ott valóban megdöbbentő dolgokat lehetett látni, mikor a Wachmannok (ezen, állásukhoz aránylag intelligens emberek) hozták be az utczán fölszedett alakokat. Allították sorba a rendőrbíró elé, nem is kérdezték: ki kiesoda, miesoda: a Wachmann annyira ismerte az embereit, hogy ő maga diktálta be azok nevét, illetőségét, foglalkozását. Így egy mezitlábos, drabális, rendkívül elzüllött koros férfiról: X. Y., gewesener Artillerie-Major...

Különbben e dolgokat bizonyosan jobban tudják azok, akiknek hivatásukhoz tartozik, hogy ilyen ügyekkel foglalkozzanak. Ezen pár sor írásomat csak azért írom, mert erről írni kell, hogy valami érdeklődés keltessék ez ügy iránt a hivatalosokban. Szomorú nézni, hogy oly sok apró lélek züllik el éven át és ijesztő elgondolni, hogy mi lesz ezekből, ha emberről emberek lesznek. Hogy vannak özvegy anyák és öreg szülők, kik rettegnek gyermekeiktől és unokáiktól, kiknek lopásaitól őket ki sem védheti meg: mert hiszen ezek, akikről rettegni kell, még csak tizenkét-tizenhárom évesek (de van köztük nyolcz esztendő is).

Pedig csak addig lehet a vesszőből kosarat fenni, amíg hajlik.

Tömörkény István.

egyesülni, ismét egybegyül a széteszlott család, tudás, hit, költészet, művészet és tiszta láng lobog fel a szépnak áldozó helyén.

El fog jönni, el kell hogy jöjjön a megváltás korszaka.

Lelkünk érezi, hogy nem késhet sokáig, ha nem is a naptár szerint, de a végtelenség törvényszabta forgásában, csak a por mulik el, ám a sírokból is virágok fakadnak.

Mikor Budha, a nagy vallásalapító haldoklott s hallotta tanítványai siránkozását, hogy mi lesz már most a világból? így szólott hozzájuk:

„Nem az vagyok én, a kit szemekkel láttok, én az igazság vagyok, ezt nem látja földi szem. A ki szemekkelnek a mester volt, — távozik, de az igazság élni fog.

Néha távol lesz töletek, de mindig vissza fog térni, ha szükség lesz reá s mennél kevesebben fogják hívni, annál gyorsabban közelg s ha már mindenki elfelejti, bizony mondom, itt lesz és ismét uralkodni fog — nincs hát miért sirnotok.”

Jöjjön is hát végre, hiszen olyan kevesen vagyunk már, akik hívjuk s nem sokára teljesen el lesz felejtve!

Ekkor el fog jönni, ekkor fog eljőnni!

*

S ha most azt vetnék a szememre Hölgyeim és Uraim, hogy hozományt ígertem — de nem adtam — úgy szolgáljon méntességemül, hogy így történik ez majd nem mindenütt, a hozománynak az épen a sajátossága, hogy van ugyan, de nincs!

Szobor az emlékkertben.

Debreczen, április 6.

Félszázad mult el a dícsőséges esata óta, a melyet Nagy Sándor vezetett maroknyi honvédsereg élén tiszter nagyobb orosz haderő ellen. E esata emlékét hirdeti a kőoroszlán, a melyet a honvéd sírokon akarnak elhelyezni. A kőoroszlán helyét pedig díszes szobor ékesítené. Ide vonatkozólag a városi tanácshoz a következő előterjesztést tették Komlóssy Arthur, a Csokonai-kör küldöttségi elnöke és Szepessy Gusztáv az 1848/49. honvéd egyesület elnöke.

Tekintetes Városi Tanács!

A debreczeni 1848/49. nonvédegylet mozgalmat indított az 1849. évi augusztus 2-dikán vívott debreczeni csatában elesett százon felüli magyar honvéd holt tetemeit magában foglaló s a Csige-kert mellett levő honvéd temetőben emelkedő és már 50 év óta jeltelenül álló nagy sírhalomnak emlékkel megjelölése tárgyában és ez alkalommal ismét felvetette azon eszmét, mely különben a Tekintetes Városi tanács javaslata is 1898. sz. a. előterjesztésében, hogy t. i. az eredetileg ezen sírhalomra szánt s az Emlékkertben csak ideiglenesen elhelyezett haldokló oroszlán küemlék a temetőben kivitetvén, az rendeltetésének átadassék és ezáltal a jeltelenség, a kegyeletlenség szégyenítő állapota megszüntessék, továbbá, hogy az így üresen maradó helyre az Emlékkertbe egy a város belső díszéhez és a nagy eszméhez méltó szabadság oszlop vagy honvéd szobor állíttassék fel azon 8000 frtot megközelítő alappól, mely a nemes város pénztárában kezeltetik.

E czélból a honvéd egyesület beadványt indított a Csokonai-kör választmányához, mint az emke-kertnek gondozását és felügyeletét teljesítő testülethez, amely is a maga kebeléből négy tagu küldöttséget azzal bizott meg, hogy a honvéd egyesület

és városi tekintetes tanácssal érintkezésbe lépve, állapítsák meg a módokat a ezél keresztülvitelére s készítsenek javaslatot, mely az összes hivatott tényezők által elfogadotván, a város lakossága és a közvélemény már többszörösen hangzott óhaját, mely mint már említve volt, a Tekintetes Városi Tanács nyíltan kifejezett óhajta is, elég tétessék.

A Csokonai-kör választmányának kebeléből Komlóssy Arthur elnöke alatt Szilágyi Károly, dr. Bakonyi Samu és dr. Benedek János lettek kiküldve, kikhez az 1848/49. évi honvéd egyesület választmányára részéről Szepessy Gusztáv, dr. Pallay Miklós, Balogh Imre és Bartha Mór csatlakozván, — ezen bizottságok nevében azon tiszteletteljes kérelemmel járunk a Tekintetes Városi tanácshoz, miszerint a szent ügynek előmozdítása végett a saját kebeléből szintén 4 tagból álló bizottságot kiküldeni és azt a közös tanácskozásban való részvételre felhatalmazni méltóztassék.

Tekintetes Tanács! Egy félszázad mult el azon véres esata óta. Ez év augusztus 2-dikán lesz 50 éve, hogy ama névtelen hősök az imádott hazá s a szabadságért véreket ontották és kilehelték nemes lelküket, és sírjuk még ma is jel-telen! Kérjük a Tekintetes Tanácsot nyújtsa nekünk segítő kezét és egyesült erővel valósítsuk meg azon szép tervet, melyet a Tekintetes Tanács már a mult évben oly szép reménnyel elvileg magáévá tett. Hozandó határozatát mielőbb tudomásunkra kérve juttatni,

Teljes tisztelettel vagyunk

Debreczen, 1899. márczius hó 30.

Szepessy Gusztáv Komlóssy Arthur
az 1848—49. évi hon- a Csokonai-kör kül-
véd egyesület elnöke. döttségének elnöke.

SZÍNHÁZ.

* **Kiss Irén eltávozik.** A debreczeni közönség kedvence **Kiss Irén**, aki rövid pályafutása alatt már is ünnepezt mívész-nővé fejlődött, mert ritka eredeti tehetsége és érdekes egyénisége határozottan lekötöti és vonzza a közönséget, itt akarja hagyni szülővárosát. A színigazgatóhoz levelet intézett és ebben egyenesen arra kéri, hogy jövő boldogulása érdekében bontsa fel a szerződést s engedje el. Azt írja levelében:

„Eleget gondolkoztam, mielőtt e lépésre **elhatároztam** magam, de **kénytelen vagyok** vele. Mióta e pályára léptem, igyekeztem, törekedtem, hogy legyen belőlem valami; azt hiszem, némileg meg is közelítettem célomat, de úgy látszik, én is, ön is csalódásban élünk. Tavalý rám nézve azt határozták, hogy salón komika és vigjátéki anya szerepkörre egy szereplő elég — s ha most mégse elég, annak félre nem érthető jele, hogy én ennek megfelelni nem tudtam. Nagyon fáj megválnom ettől a várostól, a melyhez életem minden emléke, minden szála fűződik, fáj öntől, a ki legjobb indulattal volt hozzám. De azt gondolom, önnek is azt mondták, hogy hasznavehető tagja vagyok pályámnak, engedjék hát, hogy ez igaz legyen s ne higgye rólam az egész színészvilág s mások is, hogy engem a debreczeni igazgatónak szerződtenni kell s hogy — ráadás vagyok. Hiszem, hogy kérésemet méltányosnak fogja találni igazgató ur s megengedi, hogy május 1-én távozhassam innen.“

A debreczeni szintársulatnak pedig nagyon is érdekében van, hogy **Kiss Irén**t mindenképp itt marassza.

* **Színházi hír.** A színház igazgató-ságától vett értesítésünk szerint **Küry Klára**, a Népszínház kitünő művésznője, néhány vendégjátékra városunkba érkezik és vendégszerepel: szombaton, április 8 án **A babá ban**; vasárnap, április 9-én **A varázsgyűrű** operettben és hétfőn esetleg **Az eleven ördög**-ben.

Főlovasások a szinpadon.

Budapest, április 6.

Keglevich István gróf intendánsnak az a dícséretes terve, hogy a Nemzeti színházban főlovasásokkal egybekötött klasszikus előadásokat tartat a tanulók számára, immár megvalósul.

Egyelőre csak a tanulók számára lesznek ily előadások, de nincs kétség, hogy később a közönség is szükségét fogja érezni ennek s majd ha az izlés annyira megfinomodik, hogy megköveteli az irodalmi események élvezésének raffinátabb módját, akkor bizonyára az ország városaiban rendre fogják követni ezt a fővárosi példát s a főlovasással egybe kapcsolt színelőadások divata úgy el fog terjedni, mint a külföldön. Minden irodalmi esemény izletesebb, ha az író egyéniségét megelőzőleg vonzó előadásban mutatják be. Az íróról szóló jellemrajz fokozottabb mérben kelti föl az érdeklődést a nyomban utána előadandó mű iránt s viszont ez a mű illusztráló példája az író lelkületének, felfogásának és kora társadalmának.

Párisban az Odéonba már jó ideje tartanak conférence-okat s ezt a példát még oly kisebb francia városok is követik, mint Poitiers, hol Benussen, az ottani színház igazgatója, szintén elhatározta, hogy főlovasásokkal egybekötött színelőadásokat rendez.

Legelsőnek Dumas Denisét választotta első felolvasónak. Szólíthatott volna e föl kitünőbb nevet és vonzóbb személyiséget, mint Fran,isque Sarceyt, a párisi „Temps“ európai híri színikritikusát. Sarcey a magasabb irodalmi célra való tekintettel szívesen megígérte, de igazi francia udvariassággal nem akart legelső főlovasó lenni ebben a kitünő kis városban, hol az egyetemen és a lyceében annyi kitünő tanár működik, de megígérte, hogy majd ha rákerül a sor, ő is tart conference-et, mert szerinte „ez az irodalmi mozgalom általános és semmit sem szabad elmulasztani, — a mi a vidéki irodalmi városok izlését emelheti. Ha ennek példájára a magyar vidéki városokban is rendeznének főlovasásokkal egybekötött előadásokat, akkor e gőczpontokban lassankint talán más is képezné a társalgás tárgyát, s nem mindig az örökös politika a férfiak és a cselédmizériák a nők között.“

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A képviselőház ülése.

— Április 6.

A mentelmi ügyek tárgyalásával kezdtek meg az ülést. **Mócsy Antal** néppárti képviselő mentelmi jogát a mentelmi bizottság javaslata ellenére a Ház **Páder** és **Bartha** Ödön felszólalása után nem adta ki.

A földmivelésügyi tárczánál **Lázár György** dr., Szeged város képviselője, az Alföld mezőgazdasági viszonyairól és a Tisza szabályozásáról beszélt. **Major** képviselő dícsérettel emlékezik meg a miniszter tevékenységéről. A mezőgazdasági ipartelepek létesítését kéri, a külföldi piacokat mezőgazdasági ipari termékeink részére; beszélt a gabona-uzsoráról.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter óráig beszélt. Beszédének különösen a borhamisítások üldözéséről szóló része és a gabonauzsora megakadályozásáról tervbe vett intézkedések frenetikus, osztatlan tapssal találkoztak. Kijelentette, hogy a miniszterium a költségvetés letárgyalása után a földmunkások, az erdei munkások, azután pedig a cselédbiztosításról törvényjavaslatot terjeszt be. **A szociális kérdést — ugymond — szorongóval vagy golyóval nem oldjuk meg**, de a nép fölvilágosításában versenyezni kell az agitátorokkal. Kijelentette, hogy egy törvényjavaslaton dolgozik, a mely telepítéssel és parcellázással foglalkozik.

A földmivelésügyi miniszter nagyfotosságu kijelentéséért tartós helyesléssel fogadták, végül zajosan éljeneztek.

Ez a beszéd is hozzájárult azon rendkívüli bizalom fokozásához, mely ország-szerte nyilvánul a Széll-kormány iránt.

Munkás zavargás cseh földön.

Budapest, április 6. (Érk. d. u. 2 ó.)

Prágából táviratozzák, hogy a csehországi Nachodban a munkások zavarognak. A vagyonos osztály és különösen a zsidók boltjait és házaít fosztogatják. Több házat föl akartak gyújtani. Négy száz főnyi katonaságot rendeltek ki.

A szerb patriarka bajai.

Budapest, április 6. (Érk. d. u. 2 ó.)

Karlóczán ma délelőtt nyitotta meg a szerb egyház gyűlését **Brankovics** patriarka. — A gyűlésen teljes számmal megjelentek az egyház vezetői, — de **Zmejanovics** ujvidéki püspök nem jött el. Nagy mozgolódás támadt, mikor a patriarka ellen elhangzottak a vádak, mire a patriarka elhagyta az emelvényt s helyette ideiglenesen **Nikolics** püspök foglalta el az elnöki széket.

Havlicsek pörei.

Budapest, április 6. (Érk. d. u. 3 ó.)

Pozsonyból táviratozzák, hogy **Havlicsek** pozsonyvirágölgyi plébános, kiről utóbbi időben sok furesa dolgokat irtak a lapok, ma rágalmozás és becsületsértésért több lap ellen sajtópört indított. Az összes híreket tagadja.

Hegedüs miniszter itthon.

Budapest, április 6 (Érk. d. u. 2 ó.)

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter tegnap elutazott Konstantinápolyból.

DEBRECZENI ELLENŐR

1899. április 1-ével uelöfizetést nyitottunk lapunkra.

Elöfizetési ára:

Április hóra	1 frt — kr.
„ 1-től május 31-ig	1 „ 67 „
„ „ június 30-ig	2 „ 50 „
„ „ decz. 31-ig	7 „ 50 „

Kérjük azon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetése márcz. hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, lakásváltoztatás esetében pedig ugy helybeli, mint vidéki előfizetőinket kérjük, hogy előbbi címüket velünk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg kétféle később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gőzgyűjlesztő „Ötlet”-a Keresk. akadémiá palotájában.

A m. kir. törvényszékneli jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és közeli hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a félék megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskola műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

— **Az országos tanítói árvaház kibővítése.** A debreczeni orsz. tanítói árvaház felügyelő bizottsága az árvaház kibővítését szükségesnek találta s ezirányban előterjesztést is tett a miniszterhez. De ott más véleményben vannak s azt felelték vissza, hogy ózre kész lesz a keeskeméti árvaház, — új városház épül nem soká Kolozsvárott is, ez a két építkezés egyelőre kimeríti az orsz. tanítói nyugdíjintézet anyagi erejét; — hanem ezzel a debreczeni árvaház tulsufaltságán is segítve lesz. Ezért a miniszter az árvaház kibővítését elhalasztja. Egyébiránt a debreczeni árvaház lakóinak jelenlegi létszáma 87 fiuból és 78 leányból áll; — s ezeken kívül 15 árva iparosoknál van elhelyezve.

— **Iparostanoncz-iskola építése.** A debreczeni iparostanoncziskola elhelyezésének aligha nem új irányt ad a kir. tanfelügyelő véleményező felterjesztése, a melyet ebben az ügyben a közoktatásügyi miniszterhez intézett, épen a miniszter felhívására. A városi tanács az iparostanoncziskolai alaptól megvásárolt Kovács kaszárnya átalakítását tervezte. De Csánky Viktor tanfelügyelő nem találta czélhoz vezetőnek ezt az átalakítást s úgy véli, hogy már rövid idő múlva kénytelen volna a város egészen új építkezéssel gondoskodni. Tehát megakarja kimélni a tanfelügyelő a várost a kétszeres és felesleges költségektől. Ennélfogva azt javasolta felterjesztésében a miniszternek, hogy a szakszerű iparostanoncziskola számára a Barcsai-ház és a Kovács kaszárnya egyesítendő telkén új iskolaépület emeltessék s egyúttal kérte, hogy az e végből már megindult tárgyalások folytatására az orsz. ipariskolai főigazgatót küldje le Debreczenbe.

— **A V. H. O. Sz esélye.** Tisztelettel felkérjük mindazokat a hölgyeket és urakat, kik a *Piros cipő* gavotteben szerepet vállalnak, sziveskedjenek ezen szándékukat a bizottság alulírott elnökénél tudatni. A tánczhoz 16 párna volna szükség. A baba-kiállításra való jelentkezést is ide kérjük. — Debreczen, 1899. ápril 6. *Koncz Ákos.*

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** A belügyminiszter Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlése által alkotott ebtartási szabályrendeletet helybenhagyta.

— **A kollégium halottja.** Molnár Bálint, a kollégiumunk hosszú időn át fáradhatatlan munkásságu gazdája, mint részvétellel értesülünk meghalt.

— **Lövöldöző térj.** A köteles-uteza egyik szegényes házikójában tegnap este bizonyos Hegedűs György, ittas fővel, családi drámát akart rendezni. A feleségét, egy jóra való, munkás nőt revolverrel fenyegette s talán le is lövi, ha a kétségbeesett asszony kiáltásaira össze nem fut a szomszéd nép. A segítségjókér érkezett, mert Hegedűsnél huszonöt éves történet volt. Bizony evvel szörnyű kárt tehetett volna.

— **Vasut a Nyírben.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Vidovich Menyhért nyug. m. kir. ezredesnek Nyiregyházáról Vasáros Naményig tervezett gőzmozdonyi vasut építésére adott engedélyt egy évre meghosszabbította. Az új vasutvonal kiépítése kétségkívül nagy hasznára válnék azon vidéknek, melyen keresztül futna.

— **A Pelgári asztaltársaság** pénztárát Lichtblau Albert és Kronovics Ignác urak 1—1 frttal gyarapították, mely adományt ez uton is nyugtatványoz Klein Jakab, pénztárnok.

— **Iparoktatási értekezlet.** Folyó hó 8-ikán azaz szombaton d. u. fél 5 órákor a városháza nagytermében iparoktatási értekezlet lesz Mártonffy Márton országos iparoktatási főigazgató jelenlétében, ki szombat délután érkezik meg Budapestről. Ezen értekezletre ugy a tanács, mint az iparoktatási bizottság tagjai ez uton is meghívottak.

— **A csusz- és köszvényes bántalmak** legbiztosabb gyógyszere az a híres csusz- és köszvény elleni kenőcs, melyet Zoltán Béla udvari szállító budapesti gyógyszerárában lehet üvegenként 1 frttal kapni. E páratlan szer csodás hatásáról, mint értesülünk, ezer és ezer ember győződött már meg.

— **Zsebtolvaj a piacon.** A zsebtolvajok ismét jelentkeznek a piacon. Persze örökké nem tarthatják őket sem lakat alatt, kiszabadulnak, de ismét visszaesnek a régi mesterségbe, melynek révén könnyű szerrel elvehetik mások verejtékes keresményét. Ma reggel Sárkány Sándor csavargó remekelt oly módon, hogy Kálmánchelyi Julesa szakácsnő zsebéből kivett öt forintot. A szakácsnő észrevette a lopást és a csavargó most ül méla csöndben.

— **A debreczeni szállodások, vendéglősök, kávézók stb. ipartársulata,** valamint a pinczér-egylet betegsegélyző pénztára javára 1899. márczius 16-án tartott tánczvigalom alkalmával felülfizettek a következők:

Kiss Adolf helyben, Áron Jenő helyben, Krivos Márton helyben, Berger Kálmán helyben, özv. Elsner Henrikné helyben, Bauer Károly helyben, Vass János helyben, Gelbman Mórné helyben, Békés Emil helyben, Kemény János helyben, Sporni Gyula helyben, Olozsák Tivadar helyben, Kónya Sándor helyben, Rózsa Lajos helyben, Kohn Rezső helyben, Szilágyi József helyben, Szávó Lajos helyben, Benes Gyula helyben, Riesz Henrik helyben, Dörre Ferencz helyben 2—2 frtot, Fleck Nizán helyben, Molnár Ambrus helyben, Tiba Sándor helyben, Turai Farkas helyben, Stuller Béla helyben, Bernáth Márton helyben 1.50—1.50 frtot, Szabó Zsigmond helyben, Kántor József helyben, Katz Jakab helyben, Félegyházi János helyben, Hermann Mátyás helyben, Möldner József helyben, Maiyr Rezső helyben, Lenyik Gyula helyben, Grünwald Gyula helyben, Geiger Sámuel

helyben, Berger Ábrahám helyben, Kellner Miksa helyben, Weiszberger Herman helyben, Lövi Lipót helyben, Fogel Herman helyben, Rosonfeld Lipót helyben, Nagy Gyula helyben, Mendelovics Adolf helyben, Benedek N. helyben, Rózsa Gyula helyben, Barta Kálmán helyben, Dávid Jakab helyben, Könes Adolf helyben, Barru Gyula helyben, Wesolovszky Béla helyben, Duna Károly helyben, Schaff János helyben, Szabó Miklós helyben, Fitler Jenő helyben, Erős József helyben, Sepsí Kálmán helyben, Brüll Oszkár helyben, Rázsó János helyben, Erber Jenő helyben 1—1 frtot. Összesen 364 frtot, mely szives felülfizetésekért halás köszönetet mond a rendező-bizottság.

x **Hivatali helyiségül,** esetleg ipari czélokra rakárnak stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olcsó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ládába zárt fiucska.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 6.

A maga nemében ritka eset jutott tudomására ma a rendőrségnek. Az eset mindenütt a legnagyobb undort keltette a tettesek iránt, a kik most már a rendőrség börtönében ülnek. Bűnük az, hogy egy kis fiut hónapok óta egy faládjában tartottak elzárva, hogy lassan-lassan elpusztítsák, mint kellemetlen élő bizonyítékát egy ballépésnek. A felháborító esetről tudósítónk a következőket írja:

Ma délelőtt az Elemér-uteza 30. sz. alól egy lakó beállított a VII. kerületi kapitánysághoz és a következőket mondta el: Az Elemér-uteza 30. sz. a. III. emelet 58. ajtó alatt lakik özvegy Wohlscheina Ignáczné magánzónó, annak van egy hatéves unokája.

A kis fiut egy faládjában tartják, alig adnak enni-inni, sanyargatják. Verik, ütök, el akarják pusztítani. . . . Fájdalmas nyöszörgéseket és jajkiáltásokat hallanak sokszor a szomszédok.

Sajó Sándor ker. kapitány azonnal kiküldötte Faltay László dr. rendőrörvost egy czivilbiztossal, hogy meggyőződést szerezzenek az előadottak valóságáról.

A lakásban azok egy mellékszobában tényleg megtalálták a leirt faládját, kinyitották s abban egy teljesen lesóványodott, vézna 5—6 éves fiúcskát találtak, körülötte zöldség s ételmaradék, a gyermek saját szennyeibe fult majdnem s testét férgek lepték el.

— Ne bántsanak, én nem megyek el — kiáltott a bizottság felé — én itt jól vagyok, anyám és nagymama is mondta, nekem nem szabad innen kimenni.

A fiut behozták a kapitányságra s az előjáróság utján gondoskodnak majd elhelyezéséről.

Az eset magyarázata az, hogy Wohlscheinnének van egy Juliánna nevű leánya, a kis Béla annak a törvénytelen gyermeke. Julia most Jellinek Lipóthoz egy Erzsébetfalvi fuvaroshoz ment nőül s azelőtt eltitkolták, hogy feleségének már van gyermeke. Ugy látszik, hogy el is akarták pusztítani.

Wohlscheinné s annak ott lakó két leánya sanyargatta, ütötte majd halálra a fiúcskát. Wohlscheinnét előállították a VII. ker. rendőrséghez, velük ment az Elemér-uteza 30. sz. a. ház majd egész népsége is, hogy tanuskodhassék.

A kihallgatásokat Sajó rendőrkapitány vezette és csak a késő délutáni órákban fejezte be.

Az eset hire nagy felháborodást keltett a két gonosz nő ellen a kiket a rendőrség már le is tartóztatott.

Előfizetési felhívás.

Az új évnegyed alkalmával felkérjük olvasóinkat arra, hogy az előfizetést megújítani kegyeskedjenek.

Lapunk a régi marad. Huszonhat év óta küzdünk a liberalizmus zászlója alatt kitartással abban a meggyőződésben, hogy csak ez teheti nagygyá és erőssé e viharlátott nemzetet.

Az élénk tűzött iránytól nem tértünk le egy pillanatra sem. Az idők változtak, új eszmék termettek, a mi álláspontunk azonban nem változott.

A jövőben is arra fogunk törekedni, hogy lapunk hűséges organuma legyen az igazi szabadelvűségnek.

Igyekezünk legjobb meggyőződésünk szerint igazat írni, jól tudva, hogy a sajtó csak akkor számíthat a gondolkodó olvasók elismerésére és pártolására, ha az az igazság vezeti azt a tollat, mely a közvélemény szolgálatában áll.

Szenzációt nem hajhászunk, ez nem kenyérünk. Érdekesen fogunk ugyan írni, de nem leszünk soha előmozdítói azon irányoknak, mely az ujságolvasók lelkét izetlen szenzációkkal akarja meghódítani.

Büszkék vagyunk arra, hogy lapunk kedvelt közlönye azon közönségnek, mely csak a nemes hangot szereti a közéletben és sajtóban egyaránt. Igyekezünk a jövőben is méltók lenni a bizalomra. Ez a bizalom lesz fáradozásunk legszebb jutalma.

Lapunk minden rovatát érdekesen állítjuk egybe. Kiadóhivatalunk nagy áldozatokkal külön szerkesztőséget tart fenn Budapesten, hogy olvasóközönségünket naponként friss érdekes táviratokkal láthassa el.

Nem ígérünk többet, mint a mennyit adhatunk, de a mit ígérünk, azt igazán megadjuk.

Kiadó és laptulajdonos:

A Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Konez Ákos.

VIDÉK.

Mulató örökösök Szoboszlón. S. Zs. temetése után valósággal kitörő kedvök támadt az örökösöknek s mulattak derűborúra. De e közben osztozkodni is kezdtek a hagyatékon, a mi nem ment simán. Utoljára is a rendőrség csinált rendet a „megszomorodott“ felek között.

Lövöldözés áldozata. Szintén Szoboszlón esett meg, hogy Deres Erzsébet 18 éves leányt az utcán valaki vigyázatlanságból, egy flóbert puskával fültövön lötte. A tettes ez ideig kipuhatható nem volt. Általában Szoboszlón sok a panasz a miatt, hogy éretlen gyerkőczök flóbert puskával lövöldöznek a város területén.

Margittán a héten Gamma Katalin nevű öreg asszony halt meg, aki nem kevesebb, mint 102 esziendős volt.

Birike, Kovács Józsi és a makai csizma.

— Birike levele. —

Tekintetes szerkesztő ur!

Én nagyon szeretem az ujságot és annak íróit. Mert úgy képzelem el, hogy az utóbbiak mind igen fiatalok, fessék és — nőtlének. — De nem így akartam én kezdeni... Előbb — úgy illik — bemutatnom magam. Nevem: Birike.

Ne kérdezze a másik nevemet, mert ugysem mondom meg. Elég ha annyit tudnak, hogy már (hála az égnek!) elvégeztem hat felsőt s a mama befogott a konyhába, mert azt mondja, hogy a mai lányok közül egy sem tud főzni, csak regényt falni. És ő nem akarja, hogy én is olyan „mai lány“ legyek. Nem is szabad nekem mást csinálni,

mint folyton kőchről, faszirt husról, meg több ilyen roppant unalmas dologról beszélni s olvasnom is csak Tutsek Annától szabad.

Hát azt kérdelem én, miért nem szabad nekem olvasni regényt nyíltan, a mama előtt?! Talán mert még kis lány vagyok? Oh, ne tessék azt gondolni. Már elmúltam... no, de nem illik egy lányhoz, hogy bevallja évei számát. Inkább nem mondom meg s csak gondolják el maguk, hogy hány éves vagyok. Annyit bevallok, hogy a hajam szőke, szemem kék s ha az utcán találkozom a maguk fajta fiatal emberekkel, hát tudok igen szépen mosolyogni... Bár a Pepi tantim multkor is kipörölt otthon, hogy miért nevettem az utcán, mikor a déli korzón sétáltunk?! Azzal fenyegetett, hogy elmondja a mamának, ha még egyszer ilyet merek tenni.

Hát mondja csak kedves szerkesztő ur, olyan nagy bűn az, ha én, mint nagy lány, ha valakire ránevetek az utcán? Oh, én ezt nem gondolom. Azután miért nem szabad nekem olvasni regényt, mikor a többi lányok mind kapnak az udvarlójuktól kölesön könyvet. A multkor is, (bár a mama megtiltotta) elmentem Aranka barátnőmhöz, hát éppen regényt olvastam. Mikor beléptem, hirtelen eldugta a diványpárna alá. De én jól láttam ezt s meg is kérdeztem, hogy mit olvasott? Ő a vállát vonogatta s azt mondta, hogy egy unalmas könyv. Előhuzta a párna alól s ideadta. De én nem néztem meg, csak a címét jegyeztem meg. Mert ha valami olvasókönyv lett volna, bizonyosan nem dugta volna el. Nem tudom miről szólhat a könyv, de nagyon furesa, olyan téztaféle czime volt, Kőch, vagy Kóp Pál regényei. No, de majd beküldöm a Pista öcsémet a könyvkereskedésbe, hogy kérdezze meg, mennyibe kerül? Akkor aztán majd megveszem. Illetve majd megveszi a Kovács Józsi, aki már VII. gymnazista. Meg is ígérte, hogy meghivat az érettségi bábra.

Apropos! A Kovács Józsi a multkor délután feljött az emeletre hozzánk. Csöngött. An nagyon kíváncsi voltam, hogy ugyan ki jöhet ilyenkor: szaladtam ajtót nyitni. Hát a Józsi volt ott. Hangosan kérde: Itt laknak a Molnárék?

Nagyot néztem, hisz jól tudja, hogy mi lakunk itt, épen szólni akartam, hogy hova gondol, (hiszen tudja, hogy mi lakunk itt), de ekkor hirtelen a szemével egy jelentőset pislogott s kezembe csusztatott egy papir darabot. Nagy zavarba jöttem s bizonyosan jól elpirultam, mert ő is zavartan hadarta: Hát nem laknak itt a Molnárék? Akkor pardon és a bikfizke lesietett a lépcsőn. Épen jókor még, a zsebembe csuszattam a papírost, mert a mama jött ki, megkérdezni, hogy ki érkezett? Zavartan hebegtem:

Egy öreg ur volt, kereste az M.-éket. Én megmondtam, hogy nem itt laknak. Oh, Istenem, ha ezt a kis hazugságot is följegyzed!

Ezzel elsimitottam a dolgot, bár a mama még egész nap furesán nézett, hol az arezomra, hol a zsebemre. Jaj, ha észrevette. Szinte tükön ültem és álltam. Kíváncsi voltam, mi lehet az, amit a Józsi adott? Sokszor megtapogattam, hogy megvan-e még? Jó, hogy nem röntgen-fonográf a mama szeme.

Örökkévalóságnak tetszett az idő, míg lefeküdhettem. Végre elköszöntem vacsora után a mamáéktól s lefeküdtem. Bementem a „boudoire“ (igen is boudoire!)-omban s az éjjeli mécs mellett félve olvastam a levelet, — mert az volt. Az első — szerelmes levél! Legfelől egy szív volt rajzolva, átszurva éles törökkel. A levélben ez volt: „Drága Birike! El vagyok átkozva! Mióta kegyed a korzón rám mosolygott, nines se éjjelem, se

nappalom. Folyton a kegyed rózsá arcza, ibolya szemei lebegnek előttem. Én imádom a kegyedet. Imádom úgy, mint a pap az — Istent. Szerelmem lángol, mint a nap és hűségem tartós, mint egy — pár makai csizma! (Né, a kis szerelmes malacz!)

„Nagyon kérem, holnap délelőtt legyen a városháza mögötti utcában. Fontos mondanivalóm van. Ha nem jön el holnap, úgy majd eljön holnapután a koporsójához, a maga boldogtalan imádójának.

Kovács Józsi, VII. oszt. tan.”

Ez a levél. Na, kiöntöttem a borzasztó sulyt, mi keblemet nyomta. Most azt kérdelek szerkesztő ur, hogy mit tegyek? Elmenjek-e oda, vagy ne?! Ön ítéljen.

Debreczen, 1899. márczius 29-én.

Tisztelettel
Birike.

*

Válasz Birikének.

— Menjen el a városház mögé és ünnepelesen szólítsa föl azt az ifju urat, hogy mutassa meg hát, milyen az a — makai csizma.

Irodalom és művészet.

* **Népszerű orvosi tanácsadó. Az egészség megóvása és a betegségek gyógyítása.** „A természetes gyógymód kézi könyve“ második javított kiadása. Irta: dr. Palócz Ignác v. kórhári orvos, k. egészségügyi tanár. 22 ábrával 217 l. Ára 3 korona.

CSARNOK.

Késő bánat.

Irta: Forinyák Gyuláné.

(Folytatás.)

— Ugy érzem, mintha itt jobban szeretnél, mint a városban suttogó boldogan Raimund, a mint karon fogva sétálgattak az örök tavaszt hirdető erdőben, és itt oly magaménak, egészen enyémnek képzeltek.

— Hiszen egészen a tied vagyok én, bárhol legyünk is, édesem! — felelé az asszony, s olyan édes lágy kifejezésült az arczára, úgy átszellemült.

— Te ezt csak azért képzeld, mert itt ez az örökszép természet jobban illik a mi nagy, és véghetetlen szerelmünkhöz.

De a tél vége felé közeledett s Hildának is vissza kellett térnie a városba, hol megint rabja lett ismerőseinek, kiket meglátogatott, s kiknek látogatásait kénytelen volt fogadni. Csakis ritkán találkozhattak.

— Valóban rettenetes helyzet az, hogy mily keveset lehetek veled, Hildám! panaszolá Raimund. Szinte hihetetlen, hogy egy nő, ki semmiféle hivatalos vagy nyilvános szereppel nem bír, ki szabad, mint te, a világgal annyit foglalkozik, s a társaságnak oly rabja! El vagyok keseredve!

Hilda, ki természeténél fogva vig kedélyű volt, tréfásan vigasztalagta kedvesét; megmagyarázta neki, hogy ő szeret kissé mulatni, szórakozni, s miután kiterjedt ismerősi köre van, roppant ügyességgel, sok ravaszsággal szakíthat magának ennyi szabad időt is a boldogságra, a zavartalan együttlétre.

De Raimund morgott, zugolódott Hilda ezt önzésnek gondolta, mert ő tudta azt csupán, mennyi minden élvezetről lemondott az ő kedvéért. Hányszor hívták valami érdekes színelőadásra barátnői, felajánlván neki páholyukat, — s ő lemondott, mert épp azon az estén várta őt. Hiszen olyan örömmel áldozta föl az ő kedvéért bármely mulatságot szerelemből. S Raimund még is panaszkodott.

— Látod — angyalom — mentegette magát sokszor morózus udvarlója előtt, — én nem zárkozhatom el mindenkitől, hiszen föltűnnék, kutatni kezdenék az okát, s le lennék leplezve!

— Iszonyuan szenvedek, ha elhanyagolsz! s te erre nem gondolsz! viszonzá leplezve!

— Szemrehányások! mindig csak szemrehányások! gondolá Hilda, pedig a jó Isten tudja, hogy nem érdemlem ezt ő tőle.

Hilda olyan önálló jellemű nő volt, ki semminemű féket nem tűrt el szívesen. Eddig egészen szerelmének hatalma alatt állván, Raimund akaratának meghódolt, mert egy volt a kívánságuk. De most, e sok szemrehányás folytán először kezdte érezni, hogy bizonyos nyomás alatt áll, hogy nem szabad! Furesának tetszett, hogy ő valakitől függ! S ez az önmagán tett megfigyelés sokáig bántotta. Mint egy árny lebegett köztük, s ott is maradt.

Roppant élénk télutó következett éppen; s Hilda egyik mulatságból a másikba repült.

— Nem tehetek róla! nem maradhatok el! felelte mentegődve, ha Raimund elég oktanul ismét zugolódott. Hidd el, édes Raimundom, szívesebben maradnék veled, s ezt te jól tudod, de hát nincsen olyan ember, a ki a saját akaratát követhesse mindig. — Pláne: vágyait!

— Maradj ma az én kedvemért itthon, — kérte őt gyakran Raimund. Lásd, oly elhagyatottnak, oly egyedül érzem magamat, szükségem van a jelenlétedre, mosolyodra, szemeidre! Hát mi kárpótlást nyújthat néked a világ az én imádatomért?

Néha-néha otthon is maradt Hilda a kedvért, hogy kis szalonjában kettesben üldögélje vele, ki örökké csak arról beszélt, szeretlek! szeretlek! — s ilyenkor az asszonyka úgy elgondolkozott azon, hogy mily furesa is az, régen boldogabban hallgatta, örökké hallgatta volna e vallomások, s most egészen nyugodt. Oh! régen oly más is volt az! Midőn boldogságukban elmerülve ültek itt kettesben, akkor ő már előre szép virágokkal földiszította a kis szobát, ő maga csinálta meg neki theáját, azokat az édeségeket, a melyeket úgy szeretett. S önmagára is többet adott, mert akkor mindig esinosabban fészülködött, mintha bálba készülne, s azt a esábitóan szép teagowuját (theázó öltönyét vette föl, amelyben Raimund oly szépnek mondotta. A szoba oly lanyha meleg s illatos volt, gyöngén világítva, s mégis oly kaczér, oly esinos, oly lakályossá vált. Oh! azok a feledhetlen esték, mily édes — édesek is voltak! S hogyan csevegtek, hogy repült az idő! S mily meghatóan, mily gyermekesen kérdezte tőle akkor mindig Raimund: Szeretsz? mond szeretsz? s mily napsugaras, mily boldog mosolylyal, mily tündöklő szemekkel bizonyította százszor és ezerszer, hogy szereti, szereti. Oh! soha sem fáradt el ajka a suttogásban!

Most ez mind álomként tűnt föl szemében.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Sertéskereskedelmünk hiányai.

Debreczen, április 6.

(B. Gy.) A sertéshizlálók régen panaszkodnak, hogy a szállítások elé rendkívül súlyos akadályokat gördít a M. Á. V. helybeli rakodó állomásának elhelyezése. Ugyanis ez az intézmény a hizláló telepek központjától olyan távolságra esik, hogy minden egyes rakodás alkalmával, míg az állomány a rakodó állomásig

hajtatik 1—2 néha azonban 8—10 drb. hizlott sertés esik áldozatul az odahajtásnak, egészen eltekintve attól, hogy nyáron a hizlott sertések tetemesebb távolságra (pl. 1—2 kilométernyire) való hajtása teljes lehetetlenség, mert akkor az egész állomány a fulladás veszélyének van kitéve. Ezen jelzett hiányok ma is teljes mértékben fennállanak, a midőn pedig a rakodó állomás a hizlálók központjától csupán körülbelül 3 kilométernyire fekszik, t. i. a gázgyár mellett. De mivel az ott ujonnan épített és elég me-redek lejtésű áthidaláson kellene a sertéseket áthajtani, ami lehetetlen, az egész vagyont érő állomány legnagyobb mértékben való veszélyeztetése nélkül, azért ezt a rakodó állomást többé igénybevenni nem is lehet, csupán oly módon, ha a sertéseket az állomásra kocson szállítják; ez a szállítási mód azonban nagyon költséges és nagyobb állományok be-waggonirozásánál valóságos vagyont emészt fel, ami kereskedelemre legnagyobb mértékben hátrányos és emellett az elhullási károkat nem szünteti meg, csak részben csökkenti. A kocsin való szállítás a rázás miatt olyan veszélyekkel jár a hizlott sertésekre, hogy azokat rögtön berakni nem is lehet, hanem előbb 24 óráig kell pihentetni az állomáson, a mi ismét oly idővesztéssel jár, hogy a sertéskereskedelmet leggyakrabban érzékenyen sújtja.

Ezen hiányon segitendő a M. Á. V. új rakodó állomás építését tervezi, a melynek elhelyezése valóságos rémületbe ejti a helybeli hizláló gazdákat, mert nemesak, hogy az eddigi visszasságokat nem csökkenti, sőt jelentékenyen kedvezőtlenebb viszonyokat teremt az eddigieknél is.

Az új rakodó állomás a tervezet szerint az Ispotály lapos mellett épülne; az eddigi rakodó állomástól 2 kilométernyire távolabbra, vagyis hizláló telepektől körülbelül 5 kilométernyire.

Mivel köztudomású, hogy egy csapat hizlott sertésnek 1 kilométernyi távolságra 14—20 órát vesz igénybe, — könnyű kiszámítani, hogy néhány napig tartana egy csapat hizlott sertést a hizlálókól a rakodó állomásig lábon elhajtani, kitéve őket mindenféle veszélynek és az időjárás szeszélyeinek, ami aztán biztosan azt eredményezné, hogy az eddiginél még sokkalta nagyobb károk fenyegetnék a sertés szállítókat. Nyilvánvaló azonban, hogy ez nem lehet célja a M. Á. V. helybeli üzletvezetésének, már csak azért sem, mert maga Jovag Dobieczky látván egy ilyen sertés expedítiót személyesen úgy nyilatkozott, hogy ezen az állapoton segiteni kell.

A felsoroltak arra indították a helybeli sertéshizlálók, hogy amint értesülünk Nagy Jakab és 34 hizláló gazda kérvényt intézett mintegy 2 hónap előtt a Városi Tanácshoz sérelmeik orvoslását kérve, azonban eddig az eredménnyel nem számolhatunk be.

Jól tudjuk mit jelent Debreczen város közigazdaságára nézve a sertéshizlálás és sertés kereskedelem. A legnagyobb forgalom elősegítése és legkényelmesebb szállítási eszközök rendelkezésére bocsátása volna indokolt ezen fontos foglalkozás megkönnyítése céljából. Kivált ma, a midőn a sertésvesz irtó munkája és a külföldi államok által életbe léptetett határozatok miatt úgy a sertés-tenyésztés, mint a hizlálás és kereskedelem gyökerében van megingatva, még újabb hibás helyi intézkedésekkel újabb csapást mérni ezen foglalkozásra valóban minden kereskedelmi és közigazdasági érzék hiányára mutatna. Ha tekintetbe vesszük, hogy a Magyarország egyes nevezetesebb sertéskereskedelmi gócpontján milyenek ugyanezen viszonyok, úgy azokat bizony követésre méltó példák gyanánt kellene

odaállítani. — Kőbányán, Kecskeméten, Szabadkán, Czepléden a sertésszállások külön vágányai a hizláló telepek közelében közelébe nyulnak és legnagyobb részt külön állomással bírnak.

Debreczen helyi viszonyai is legkevésbé sem indokolják ezen intézmény mellőzését. Egy helyre centralizálva találjuk it a sertéshizláló telepeket, a sertés-vásárteret és a sertésvágóhidat. Talán egyetlen város sincsen az egész országban a hol az egybevágó intézmények ilyen kitünően volnának összepontosítva.

Tervbe van véve a sertésvásártér és a vágóhid részére egy oldalvágány létesítése, ami a városra nézve is anyagi előnyt jelent, amennyiben a város által pl. csak a vágónidi gépüzemhez szükséges anyagok, szén stb. szállításában tetemes megtakarítást biztosít; és szükséges ezen vágány azon célból is, hogy az előbb-utóbb létesítendő consum sertésvásárra vasuton lehessen a sertéseket ideszállítani. Ezen ugy is szükséges és a megvalósuláshoz közel álló intézmények legtermészetesebb folyamánya volna, ha ugyanoda építenék a sertésrakodó állomást is.

Ez időszert csak a közvágóhid környékén és a Konyán vannak hizláló telepek, a tömeg az előbbi helyen. Valamennyire áldás volna, ha a rakodó állomás az említett helyre tétetnék és más helyen a kereskedelmi és közgazdasági szempontok tekintetbe vételével el sem helyezhető czélszerűen.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közigazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1899. április hó 6 án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	119.75	120.25
„ vasuti beruházási köt. 4 1/2%	—	120.75	121.75
„ koronajárdék 4%	—	97.80	97.80
„ regále vált. köt. 4 1/2%	—	100.50	101.50
Osztrák aranyjárdék 4%	—	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/2%	—	100.75	101.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	140.—	141.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	389.—	389.25
Osztrák hitelbank részvény	—	369.80	370.—
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	102.50	102.75

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	—	122.—	123.—
„ 3%-os	—	103.50	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	120.—	121.—
Magyar vörös keresztsorsjegy	—	11.50	12.—
Osztrák	—	20.75	21.25
Olasz	—	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	—	7.—	7.50
Jó-sziv	—	3.90	4.30

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.66	5.71
20 márkás arany	—	—	11.80	11.84
20 frankos arany	—	—	9.55	9.59
1 Sovereigns	—	—	12.05	12.09

Budapesti gabonatózsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. április 5-én.

A mai buzaüzletben valamivel kedvezőbb hangulat volt észlelhető, a malmok általánosan több animéval vettek, úgy, hogy finom magyar buzáért 5 krral magasabb ár volt elérhető, míg idegen fajok nehezen voltak a tegnapi árbán eladhatók. A forgalom 20,000 métermázsára rugott.

Rozs ismét 5—7 1/2 krt vesztett árából. Zab ártartó maradt.

Tengeriből vasuti áru változatlan.

II. Határidő-üzlet.

A mint már tegnapi jelentésünkben jeleztük, a nagy derutat tulhajtottunk tartjuk és természetesen erre ma reakció következett be. Azon körülmény, hogy a készáru

az annyira lenyomott árak mellett beszerezni nem lehet, a kontreminet fedezésekre animálta, és ez egy kis parázshausset vont maga után.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapította meg:

Table with 3 columns: Item (Buza májusra, áprilisra, Rozs áprilisra, Tengeri 1899. májusra, Zab 1899. márcziusra, Repce augusztusra), Start price, End price.

Délután 4 1/2 órakor zárlat:

Table with 3 columns: Item (Buza májusra, áprilisra, októberre, Rozs márcziusra, októberre, Zab áprilisra, Tengeri 1899. májusra, Repce augusztusra), Start price, End price.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyó szám 185. Bérlet 152. sz. „B“

Ma, csütörtökön, 1899. április 6-án:

Sárosi S. Paula vendégszínházaul:

A madarász.

Nagy operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Table listing cast members and their roles: Mária választó-fejedelmő, Adelaida bárónő, Csörsz, Szaniszló gróf, Postás Milka, Ádám, Kaskó, Laskó, R. Serfőzy Zs., Locsarekné, Sziklai M., Karaes Imre, Sárosi S. P., Rubos Árpád, ifj. Szathmáry, Püspöky Imre.

Holnap, pénteken ápril. 7-én

Családi örömök.

Vigjáték.

Bérekcsik szabályzata.

Table with columns: Item, Két, Egy, Leves. Lists various items and their prices, including food, drinks, and services.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Kocz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Fővárosi szerkesztőségünk:

(szerkesztő: Kéry Gyula)

Budapesten, Üllői-ut 70. I. emelet 13.

Telefon: 59-14.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1898. október hó 1-től.

Large railway schedule table with columns for stations (Állomások), dates (Sz. v., Gy. v., Tv. sz.), and times. Lists routes between Budapest, Debrecen, and other stations.

* Budapest k. p. u. Püspök Ladány között az 1708. sz. személyvonatnál, Püspök-Ladány között az 1706. és 1707. sz. személyvonatoknál naponta, továbbá Debrecen-Püspök-Ladány között az 1705. sz. személyvonatnál mindenkedden a szomszédos forgalmu menetjegyek használata ki van zárva.

Ad 2882. p.—1899.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Közadós Kohn Adolf tiszta-füredi bejegyzett betéttársaság baltagja: Goldstein Sámuel tiszta-füredi lakos, kültagja: az 1898. évi február hó 23 án elhalt Kémény Arnold; esődtömegéhez tartozó és a csődeltárban 1-290 tételszámok alatt összeírt papírneműek, rőfösárak, gyorsajtó, betük és felszerelés, végül bolti állványok, lámpák, áruasztalok, mérlegek, vásári sátor és butorokból álló ingóságok az egri kir. törvényszék, mint esődbíróság határozata folytán ajánlati verseny útján a következő négy csoportba osztva:

- 1. a csődeltár 1-26, 46-62, 76-87, 91-94, 97-99, 101, 196, 199, 204-206, 208, 214, 229 és 276 t. alatt felvett s 1788 frt 85 kr. beszerzési árban 751 frt 30 kr. becsértékkal feltüntetett papírneműek;
2. a csődeltár 27-43, 63-75, 88, 90, 95, 102-145, 201-203, 207 és 209-213 tételei alatt felvett s 1522 frt 86 kr. beszerzési árban 643 frt 33 kr. becsértékkal kitüntetett rőfösárak;
3. a csődeltár 215-225, 230-257, 260 és 262-274 tételei alatt felvett és 2647 frt 40 kr. beszerzési árban 758 frt 07 kr. becsértékkal jelzett gyorsajtó, betük s felszerelések s végül;
4. a csődeltár 44, 45, 96, 100, 198, 200-226, 228, 258, 259, 261, 275, 277 és 290 tételei alatt olvasható és 490 frt 90 kr. beszerzési árban 182 frt 80 krral becsértékelt bolti állványok, lámpák, áruasztalok, mérlegek, vásári-sátor és butorok — és pedig minden csoport külön-külön — eladatnak.

Szabadságában áll azonban a versenyzőnek o. é. 226 frt 75 kr készpénz vagy ennek megfelelő és óvadékképes értékpapírnak alulírott tömeggondnok kezéhez letételével a négy csoportba osztott ingóságok egész tömegére is ajánlatot adni be. Az ajánlatok a csoportonkénti becsérték 10 (tiz) %-ának megfelelő készpénzzel vagy óvadékképes értékpapírral folyó 1899. évi április hó 17. (tizenhetedik) napjának déli 12 (tizenkét) órájáig Tomanóczy Endre ügyvéd, tömeggondnok, kezéhez Tisza Füreden adandók be.

A csődválasztmány teendőit végző esődbíróság az ajánlatok fölött 1899. évi április hó 19. (tizenkilencedik) napján d. e. 9 órakor Egerben L. Farkas Kálmán kir. törvényszéki bíró s esődbiztos hivatalos szobájában határozand és pedig ugy az addigi ajánlatokról, mint az ugyanakkor megtartandó verseny-árverésen mások által tett ajánlatok figyelembe vételével.

A esődbíróság az ajánlatok el, vagy el nem fogadása fölött szabadon határoz. Vevő a megvett ingóságok vételárát a esődtömeggondnok kezéhez készpénzben azonnal lefizetni és a megvett tárgyakat — minden haladék nélkül — átvenni tartozik.

A vételi illeték a vevőt terheli. A föltételeket megszegő vevő bánatpénzét elveszti. Az ajánlat elfogadásának időpontjától minden kár, avagy veszély vevő terhére esik.

A esődeltár és az áruk Tisza-Füreden tömeggondnoknál, — Egerben pedig a esődeltár a esődbiztosnál, a hivatalos órákban, megtekinthető.

A esődbíróság az áruknak sem mennyisége, sem minősége, sem faja és az ár kiszámításáért, valamint a esődeltárban netalán előfordulható tévedésért, semmiféle szavatosságot nem vállal s vevő azokat a helyszínén tényleges állapotukban kötelezett átvenni.

Kelt Egerben, a kir. törvényszék, mint esődbíróságnak, 1899. évi márczius hó 28-án tartott üléséből.

Zbiskó Alajos m. k.

Hunyor Sándor m. k.

jegyző.

331-3-1.

elnök.